

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

II. Quinam sint effectus reprobationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

signo fiat, nullam habere causam ex parte reprobis, adeoque fieri ante omnem prævisionem peccatorum seu demeritorum, ut dicitur dub. 3.

Vnde etiam sumitur ratio. Quia cum reprobatio absoluta à gratia congrua non fiat ob aliquam causam datam ex parte reprobis; nec verò etiā prædestinatio ad eandem gratiam congruam habeat, aut habere possit causam ex parte reprobis, ut dictum q. 4. dub. 5. fieri non potest, ut Deus expectet posterius instans, in quo paratus sit dare gratiam congruam, si se homo ad illam disponat, sicut de gloria diximus; proinde etiam nulla est causa, cur Deus nō in eo ipso instanti, in quo salvandos gratis destinat ad gratiam congruam, alios quos præterit, non absolute simul etiam rejiciat à prima gratia congrua.

27

Accedit, quod in eo ipso instanti, in quo Deus iuxta Scotum negativè aliquos reprobat à gratia congrua, Deus non tantum habet voluntatē eos non præligendi ad gratiam congruam, sed simul etiam habet voluntatem siue decretum conferendi iisdem eam solum gratiam, quam incongruam futuram esse antea per scientiam mediam cognoverat; quandoquidem in eo ipso signo, quo electis gratia fuit decreta, etiam non electis utique, sua gratia decreta fuit, quæ non est alia, quam incongrua; neque enim hos omnino suæ gratiæ expertes esse voluit, ut patet; neque assignari potest vllum signum, in quo convenientius sua illa gratia reprobis fuerit decreta, quàm illud, in quo sua electis gratia fuit decreta; cum utraque gratia pari proportionē se habeat ad finem, & ad ipsum subiectum cui confertur. Supposito vero decreto reprobis conferendi gratiam solum incongruam, seu quam Deus incongruam futuram novit, impossibile est, in sensu composito, ut inquam in vllō posteriori instanti iisdem decernatur gratia congrua; quandoquidem tale decretum repugnaret priori; quod in hoc consistit, quod Deus præsciens scientia media, hunc vel illum hominem, si tali gratia præveniretur, infallibiliter decessurum in peccato mortali; nihilominus ei eam ipsam, non aliam gratiam decrevit: Ergo impossibile est in sensu composito, ut Deus post illud signum talem prædestinet ad gratiam congruam; ac proinde iam in eo ipso signo priori, quo negativè reprobatus est à gratia congrua, etiam absolute & simpliciter ab eadem reiectus est. Vnde patet responsio ad argumenta proposita.

28

Ex quibus omnibus denique, quod ad distinctionem illam duplicis reprobationis, & præsertim Scoti ea de re sententiam pertinet, contra nonnullos aliter differentes, colliguntur ista. I. Distinctionem illam duplicis reprobationis non fuisse recens à Scoto, eiusve asseclis excogitatam. II. eā doctrinam, quam tradiderat Scotus in r. d. 41. non displicuisse postea Scoto in r. d. 47. cum eam ibidem non solum nullo verbo improbarit, sed etiam probavit & illustravit. III. friuolum esse; quod contra doctrinam Scoti posteriori loco traditam obijcitur; cum voluntas illa positiva negationis dicatur reflexa, ideo supponere directam negativam, (puta, Nolo his non electis gloriam;) quæ tamen divinæ perfectioni repugnat: cum tamen

Scotus ipse, omnesque eius sententiæ sectatores aperte doceant, eam voluntatem non esse reflexā super actum positivum, quem Scotus in illo instanti, à Deo expresse remouet, ut vidimus: sed super negationem actus positivi: qua de causa etiam Scotus & alij frequenter vocant eam voluntatem quasi reflexam: eò quod non reflectatur super alium actum priorem, sed super negationem actus. IV. friuole item obijci, voluntatem illam quasi reflexam, in primo instanti haberi non posse; eò quod sicut illam tanquam suum obiectum natura prius supponit, ita posterius ac peculiare instans constituat: cum ipsemet Scotus cit. dist. 47. eam negatione illa posteriorem faciat: etsi nihilominus moraliter, ut dictum, quasi vnum quiddam eū ipsa negatione computetur. Quæ falsum autem sit, prædictā negationē, aut voluntatē positivam negationis, in primo instanti positam, *aquipollere ferè tali divinæ voluntati proposito, solo antecedente mea voluntate pleròq. hominum, non prævisi vllius peccato, non admittente ad gloriam, astanti Caluiniistarum decreto, patebit dubit. 5.*

DUBIUM II.

Quinā sint effectus reprobationis.

S. Thom. 2. 2. p. q. 23. a. 3.

Tria sunt, quæ in quæstionem venire possunt, nimirum, peccatum, poena peccati, & permissio peccati; & controuersia ferè omnis est de permissione peccati; de qua variè loquitur Theologus: quidam enim omnem permissionem peccati ipsius reprobis, docet esse effectum reprobationis; quos citabimus asserere. 6. alij excipiunt permissionem primi peccati: alij excipiunt peccata, quæ reprobo in hac vita remissa sunt: alij saltem negant permissionem vllam peccati esse effectum reprobationis positivam. Quod speciatim etiam sentit Suarez hic lib. 5. cap. 7. num. 9. ubi docet, reprobationis quidem positivæ effectum non esse permissionem peccati, nec vllum omnino aliū effectum huius vitæ; nisi talis dicatur ipsa huius vitæ reprobis privatio, ad æternam punitionem quasi inchoandam, peculiariter à Deo iniusta: sed omnem eius effectum incipere in exordio futura vitæ, statim ac homo incipit puniri. Reprobationis autem negativæ effectum asserit esse peccati permissionem, non omnem quidem, utpote non peccati etiam originalis, aut quod in hac vita sit remissum; sed eam, quæ sit propria & specialis reprobis; peccati nimirum alicuius personalis, ob quod reuera reprobis damnabitur. Rationem adfert, tum quia putat reprobationem positivam incipere à præscientia finalis peccati. Tum quia putat effectum omnē reprobationis positivæ procedere debere ex efficaci intentione damnandi hominem; sicut prædestinationis effectus procedit ex efficaci intentione conferendi vitæ æternam: at vero permissio peccati non procedit ex decreto efficaci damnationis, cū hoc potius supponat peccatum, adeoque & permissionem peccati, &c. Nos autem rem omnem his asseritionibus declaramus.

Assertio

2 Assertio I. Peccatum ipsum nullo modo est effectus reprobationis. Ita Theologi omnes cum Magistro in 1. dist. 40. & S. Thoma 1. p. quæst. 23. a. 3. Ratio est manifesta Quia reprobatio, uti & prædestinatio, est actus quidam quasi immanens ipsius Dei: Ergo nihil potest esse effectus reprobationis, quod non sit effectus ipsius Dei: at vero impossibile est, ut peccatum sit effectus Dei: Deus enim non est author vel causa peccati, nec vult peccatum, ut suo loco superius dictum disput. 2. quæst. 10. dub. 4. & 7. Ergo etiam impossibile est, ut peccatum sit effectus reprobationis: quicquid interim de illa controuersia dicendum sit, an peccatum vnum possit esse poena alterius peccati; nam hoc etiam admissum, negandum est, Deum esse causam huius poenæ; satis est esse permissionem peccati, poenam peccati alterius esse dicendam, de qua re suo loco.

3 Assertio II. Impia proinde & blasphema est doctrina Sectariorum, quando de effectibus reprobationis loquentes, docent, Deum mouere corda reprobatorum ad peccata; aut ita ex se intendere bonum iustitiæ vindictivæ, ut procuret ipsa opera mala, quæ puniat, veluti materiam iustitiæ. Hæc assertio primum est contra Calvinum lib. 1. Instit. c. 18. sect. 2. & l. 3. c. 23. §. 7. contra Zvinglium tom. 1. serm. de prouidentia Dei, qui docent, Deum mouere & inclinare ac necessitare quodammodo corda impiorum ac reprobatorum ad peccata: quod etiam docuit Lutherus quondam in assertione articulo 36. & lib. de seruo arbitrio. Est etiam contra Melancthonem in caput octauum Rom. quando olim scripsit, *DEI proprium opus esse iudæ proditorem; sicut est Pauli vocatio: quæ omnia Scripturæ aperte repugnant; psalm. 5. v. 4. Non Deus volens iniquitatem tu es. Sap. 14. v. 9. Similiter odio sunt Deo impius & impietas eius. Eccli. 15. v. 12. Non dicas, ille me implanauit: non enim necessarij sunt ei homines impij. Iacobi 1. v. 13. Nemo cum tentatur dicat, quoniam à Deo tentatur, Deus enim intentator malorum est, ipse autem neminem tentat.*

His accedunt antiqui Patres, quos retulimus supra disp. 2. q. 10. dub. 7. Potenter inter alios Eusebius lib. 6. de præparat. Euang. ubi ait: *Impius profecto iudicabitur, imò vero pessimus omnium, qui à creatore conuersus, alios ad adulteria, alios ad rapinas, alios ad alia vitia impellit arbitretur. Et rationem adiungens: Quare, inquit, non iure homo, sed creator eius peccator erit: quo dogmate nihil scelestius cogitari potest.*

4 Ratio verò hæc optima est; tum quia hæc ratione peccator Dei voluntati obsequetur; faciet enim quod Deus eum efficaciter vult facere, qui autem facit, quod Deus eum vult facere, non peccat. Tum quia hac ratione solus Deus ex se liberè actus malos perpetrabit; Ergo ipse solus peccabit, non homo; quia peccatum adeo liberè voluntarium est, ut si hoc modo voluntarium non sit, peccatum non sit, ut suo loco pluribus docetur. Quare etiam prædictus error in Concilio Tridentino sess. 6. can. 6. iure damnatus est his verbis: *Si quis dixerit, non esse in potestate hominis, vias suas malas facere; sed mala opera, ita ut bona, Deum operari, non permissiue solum, sed etiam*

proprie & per se, adeo ut sit proprium eius opus, non minus proditio iudæ, quam vocatio Pauli, anathema sit. Plura in 1. 2.

5 Assertio III. Æterna tamè poena peccati, seu ipsa damnatio & perditio æterna, est effectus reprobationis. Ita cum Magistro sent. cit. d. 4. & S. Thoma hic cita. 3. Theologi omnes. Ratio patet. Quia hæc ipsa directè & efficaciter à Deo decernitur per reprobationem sicut etiam directè per ipsum infligitur ea voce iubentis Christi & iudicis, *Discedite à me maledicti in ignem æternum. Matth. 25. v. 41.* Vbi tamen peccata damnandorum à poenis eorundem distinguenda sunt: illa enim, ut diximus, Deus non vult, nec imponit aut infligit. Sed & circa damnationem æternam vitanda æquiocatio: Damnatio enim actiua in Deo, prout dicit ipsam internam Dei sententiam & decretum damnans & addicens reprobos æternæ poenæ non est proprie effectus, sed ipse potius actus reprobationis: damnatio verò palliue accepta, prout significat ipsam perditionem & interitum sempiternum impiorum, effectus est reprobationis.

6 Assertio IV. Sed & poenæ temporales reprobatorum (exceptis peccatis, de quibus dictum) quæ ipsi sunt causa seu occasio æternæ damnationis, videntur esse effectus reprobationis. Hanc assertionem etsi non ita quidem expresse tradant Doctores, est tamen ex mente eorundem; quando, ut videbimus, indurationem & excecationem, itè mortis temporalis inflictionem, in statu peccati, inter effectus reprobationis connumerant; eadè enim est ratio aliarum eiusmodi poenarum, quæ ipsi reprobato causa vel occasio sunt æternæ damnationis. Ratio est. Quia sicut effectus prædestinationis est, quicquid prædestinatum efficaciter & speciali quasi influxu promouet ad beatitudinè, ita è contrario effectus reprobationis esse videtur, quicquid malorum Deus reprobato infligit, ad eius damnationem pertinens & conducens. Exemplum habemus in Pharaone & Ægyptijs, quorum poenæ etià temporales ad maiorem eorundè damnationem cesserunt.

7 Dices primo; hæc ratione concludi posse, etiam dona gratiæ reprobis concessa, quibus ipsi ad suam damnationem abutuntur, esse effectus reprobationis eorundem. Respondeo negando sequentem: quia dona gratiæ intrinsecè ac ex sua natura sunt adminicula salutis; quæ proinde etiam à Deo non conferuntur, nisi ex intentione seu voluntate salutis; at verò poenæ temporales, cum ex sua natura indifferenter se habeant ad bonum & malum vsum, sæpe à Deo etiam ex intentione vindictæ inferuntur, ut peccati punitionem in hac vita incipiant, & æternæ quasi præludant.

Dices secundo; Ergo saltem bona temporalia, puta abundantia diuitiarum, honorum, & voluptatum, etsi per se non vitiarum copia, &c. cenferi poterunt inter effectus reprobationis. Respondeo nihil id videri absurdum; si considerentur, quatenus aut sunt occasio, seu materia permissionis peccati; non quod Deus ea velit vnquam hac intentione, ut homo peccet, sed quia vult ea homini obuenire, cum tamè sciat fore occasionem & materiam peccandi. Quæ de causa etiam hæc à Theologis subintelligi videntur sub ipsa permissione peccati:

quandoquidem reuera Deus ea tribuendo, non vult aut causat, sed solum permittit peccatum, vt inferius dicitur.

8 **A**ssertio V. Sed & permissio quædam peccati mortalis in reprobo est effectus quidam reprobationis eiusdem. Ita dicit S. Thomas hic q. 23. a. 3. & consentiunt Theologi omnes cum Magistro in 1. distinct. 40. etsi nonnihil dubiè hac de re locutus videatur Molina hic quæst. 23. a. 3. vbi ait: [Voluntas Dei æterna permittendi peccata, propter quæ peccator reprobatus est, si propriè loquamur, neque appellanda est reprobatio, neque quasi pars illius, sed solum conditio requisita, vt sit reprobatio: nec forte aliud voluit S. Thomas. Idem dicendum est de æterna Dei voluntate, qua reprobum vsq; ad finem vitæ obdurare statuit.] Certè si voluntas Dei permittendi peccata non est pars, adeoque nec actus reprobationis, non facile apparet, quomodo permissio peccati possit esse effectus reprobationis. Quare mox ibidem quasi dubiè subiungit Molina: [An vero permissio peccati appellanda sit effectus reprobationis, merito dubitari potest. Et sane videtur posse id aliquo modo concedi. Quoniam cum pars integri finis, ob quem est à Deo volita, sit, vt detur iusta impiorum damnatio & reprobatio, eaq; ratione in illis splendeat in æternam diuinam iustitiam, non secus ac in prædestinatis misericordia, sit, vt permissio peccati reprobi sit in genere causæ finalis effectus damnationis ac reprobationis.]

Sed hæc Molina dubitatio solum videtur procedere de effectu in genere causæ finalis; de quo hic non disputamus, sed potius de effectu in genere causæ efficientis; aut quasi efficientis, prout negatio causæ efficientis dicitur causa negationis effectus eiusdem efficientis: vt absentia solis, tenebrarum. Quare idem Molina inferius ead. q. 23. a. 4. & 5. disp. 3. ita affirmat docet: [Sciendū est, inquit, circa vnumquemq; reprobatorum aduultum, triplicem actum voluntatis diuinæ, nostro intelligendi more esse distinguendum. Primus est, voluntas permittendi ea peccata, propter quæ ille excludendus est à beatitudine, supplicijque æternis mancipandus. Quem actum tanquam effectus sequitur ipsa permissio eorundem peccatorum in actu. Secundus est voluntas obdurandi peccatorem vsque ad finem vitæ, in eisdem peccatis iam commissis, hoc est, voluntas non conferendi illi ea auxilia, cum quibus resurgeret. Hunc autem consequitur similiter in tempore, tanquam effectus illius obduratio ipsa. Tertius est voluntas excludendi eundem reprobum à regno cælesti, tanquam eo indignum, deputandique illum supplicij æternis, propter peccata, in quibus ad vitæ terminum prævidetur peruenturus. Quem actum consequitur in tempore, tanquam effectus illius, exclusio ipsa à regno cælesti, mancipatioq; supplicij æternis, quando hæc fiunt.] Ita Molina. Ratio assertionis tum ex dictis sumitur, quia voluntas permittendi eiusmodi peccata est actus diuinæ reprobationis: tum quia illa DE I permissio est effectus quidam Dei, per se ac ex sua natura tendens ad æternam damnationem reprobi. An autem omnis eiusmodi per-

missio sit effectus reprobationis, mox dicitur.

9 **A**ssertio VI. Omnis peccati, cum quo reprobatus ex hac vita decedit, permissio, est aliquo modo effectus reprobationis. Ita sentit videtur Magister in 1. dist. 4. lit. A. vbi vniuersim pronuntiat, gratia priuationem siue subtractionem esse quodammodo reprobationis effectum. Idem significat Sanctus Thomas hic quæst. 23. articulo 3. vbi absolute ait, sicut prædestinatio includit voluntatem conferendi gratiam & gloriam; ita reprobatio includit voluntatem permittendi aliquem cadere in culpam, & inferendi damnationis penam pro culpa. Et ibidem ad 2. generatim ait: *Reprobatio est causa derelictionis à Deo.* Quid autem est derelictio hæc, quam permissio peccati finalis? Eiusdem sententiæ videtur esse Durandus in 1. dist. 41. q. 2. Ariminensis q. 1. art. 1. Marsilius q. 41. a. 1. Driedo in Concord. part. 1. q. 3. Gregorius de Valentia hic q. 23. pun. 3. & vt apparet Vasquez d. 95. cap. 9. num. 49. vbi dicitur docet, primam permissioem cadendi in peccatum, esse effectum reprobationis, non quidem à gloria, sed à gratia; tamen contrarium cum nonnullis sentiat Suarez supra citatus.

10 **R**atio assertionis est, quia omne peccatum reprobi, cum quo ex hac vita decedit, est aliquo modo causa æternæ damnationis, seu penæ ipsius reprobi; etsi diuersimodè, vt mox explicabitur. Ergo cum æterna pena reprobi sit vtique effectus reprobationis, ipsa etiã permissio peccati finalis cuiuslibet in reprobo erit effectus reprobationis. Consequenter probatur. Quia permissio peccati in reprobo ideo dicitur esse effectus reprobationis eiusdem, quia peccatum quidem ipsum per se, permissio autè peccati saltè per accidens est causa damnationis seu penæ æternæ in reprobo.

11 **A**ssertio VII. Est tamen inter peccatorum, cum quibus reprobatus decedit, permissioem, quatenus est effectus reprobationis, duplex discrimen; primò enim permissio prima peccati solū est effectus reprobationis negatiuæ: obduratio vero in peccato iam perpetrato, etiã positiuæ; secundo quorundam peccatorum permissio solū per accidens est effectus reprobationis; aliorum vero etiã per se. Priorem partem huius assertionis recte tradit Gregorius de Valentia loc. citat. ex quo distinguenda est duplex permissio peccati, vna quæ præcedit quoduis peccatum reprobi, ac nihil aliud est, quam nuda negatio gratiæ efficacis, retrahentis seu præseruantis à primo peccato reprobi; supposito seu concomitante simul actuali concursu positiuo ad materiale peccati, velut effectum communis prouidentia; & hæc non potest esse effectus reprobationis nisi negatiuæ; vt bene etiam docent Molina quæst. 23. a. 4. & 5. d. 3. & Suarez loc. cit. cap. 7. num. 9. & 12. Ratio est. Tum quia reprobatio positiuæ pertinet ad vindictam iustitiam Dei; hæc autem permissio non inferitur per modum vindictæ à Deo; cum nullum aliud supponat peccatum in reprobo. Tum quia reprobationis positiuæ datur causa in Deo; huius autem permissioem non item, vt dicitur dubio seq. Denique huius permissioem causa in Deo, per se non est actus positiuus, sed solum simplex negatio actus miserendi, qua videlicet Deus, sine

alia.

alia causa data à reprobo, negatiuè se habuit circa destinationem gratiæ congruæ, quæ hominem à peccato efficaciter retraheret: quæ sanè dispositio diuinæ voluntatis non est positua reprobatio, sed solum negatiua; ex dictis quæst. præced.

12 Alia permissio peccati est, quæ subsequitur peccatum aliquod præcedens, ex peculiari ac iusto decreto Dei, quo videlicet Deus aliquem in pœnam peccati præcedentis deserit, & velut indignum reijcit à gratia efficaci, deletura peccatum præteritum; quo fit, vt homo in peccato denique moriatur, iuxta illud Ecclæ. 7. v. 14. *Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit.* Quæ permissio etiam in Scriptura à SS. Patribus vocatur *induratio* & *excœcatio*, iuxta illud Apostoli Rom. 9. v. 18. *Ergo cuius vult miseretur, & quem vult indurat.* Quo etiam sensu Deus dicitur esse causa indurationis, non quidem impertiendo malitiam, sed non impertiendo gratiam congruam: nonnunquam (qua pena grauissima est) permittendo etiam tentationes & occasiones grauiores peccati, iuxta illud Psal. 80. v. 13. *Dimisi eos secundum desideria cordis eorum: ibunt in aduersionibus suis,* vt bene Molina q. 23. a. 4. & 5. disp. 3. licet alias obduratio etiam accipiatur pro ipso peccato, quo refistitur aut cuius vocationi Dei, aut quo Deo vocanti diu multumque repugnatur, iuxta illud Rom. 2. v. 4. *An diuitias bonitatis eius & patientiæ & longanimitatis contemnis ignoras, quoniam benignitas Dei ad penitentiam te adducit?* Quo sensu iuxta Concil. Trident. sess. 6. can. 8. *Deus nullo modo est obdurationis author siue causa, vt rectè Vasquez disp. 95. capite decimo, & pluribus alibi explicandum est.*

13 Hanc ergo permissionem secundi generis, quam etiam obdurationem vocari diximus, censeo rectè etiam dici effectum reprobationis posituæ; quo nomine proinde, vt dictum dub. præced. non intelligi tantum debet decretum de damnando homine, & afficiendo pœna inferni, sed etiam de reijciendo velut indigno, à gratia illa congrua; cum interim reprobatio negatiua, formaliter sit solum negatio actus; concomitanter aut consequenter sola simplex voluntas non præcligendi hominem ad gratiam congruam vel gloriam. Atque hæc ipsa etiam permissio peccati, est obduratio illa, cuius in assertionem memini. Nec probatur, quod notauit Molina cit. disp. 3. licet obduratio in peccato commissio semper esse possit in pœnam antecedentis delicti; non tamen semper ita euenire. Quoniam cum auxilia gratiæ merè gratis à Deo conferantur, poterit Deus conferre peccatoribus pauciora auxilia vno tempore, quam alio, & pauciora ijs, qui minus, quam ijs, qui magis peccauerant, non habita ratione, vt id propriè & directè fiat in pœnam præcedentium delictorum, sed pro sua voluntatis beneplacito. Et addit Molina, cum aliquo casu, non ex singulari dispositione Dei, peccator statim ac peccauit, è vita discedit, non dici indurare. Sed verius videtur, omnem indurationem esse in pœnam peccati: cum sit proprium etiam demeritum peccati, indignum esse omni gratia: etsi Deus interim pro suo beneplacito, pœnam eiusmodi ma-

iori peccatori sæpe remittat, à minori exigat; iuxta citatum illud, *cuius vult miseretur, & quem vult indurat*, vt à fortiori sentiunt Doctores citandi dub. seq. pro secunda sententia.

14 Indicar hanc assertionem partem Magister in 1. dist. 41. quando obdurationem perinde reprobationis effectum constituit, sicut prædestinationis gratiam; cum ait: *Accipitur aliquando reprobatio pro obduratione, sicut & prædestinatio pro suo effectu, qui est gratia appposita.* Nec refert, quod ibidem verbis antecedentibus ait, obdurationem esse quodammodo reprobationis effectum; quia hoc ideo solum dixisse videtur, quod obduratio, cum propriè sit solum negatio, non sit proprius & positius ac realis effectus prædestinationis.

Idem significat S. Thomas, cit. art. 3. dum inter effectus reprobationis absolutè etiam constituit *derelictionem* à Deo; nimirum eam saltem, quæ per excellentiam talis est, iuxta citatum locum Ecclæ. 7. Ratio colligitur ex dictis. Tum quia posituè reijcitur, qui ob demerita sua velut indignus reijcitur & repellitur ab aliqua dignitate. Tum quia hæc permissio peccati est effectus vindictiue iustitiæ, habetque causam ex parte reprobati, vt ibidem docet Magister, & dicitur dubio sequenti.

15 Idem colligitur ex Scriptura Rom. 1. versu 26. *Propterea tradidit illos Deus in passionem ignominie.* Et v. 28. *Sicut non probauerunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, vt faciant ea quæ non conueniunt.* Et Rom. 9. v. 23. *Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa iræ apta in interitum, vt ostenderet diuitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparauit in gloriam.* Certè tradere in reprobum sensum, item ex zelo iustitiæ sustinere vasa iræ, subtrahendo & denegando velut indignis gratiam congruam, non est solum negatiuè se habere; sed posituè, quamuis ad pœnam solum negatiuam damnare.

16 Quæres, an prima peccati permissio solum ad originale; posterior autem peccati permissio solum, & ad omne personale peccatum reprobati, cum quo ex hac vita decedit, pertineat. Respondeo negatiuè. Fieri enim potest, vt deleto peccato originali, reprobis in nouum peccatum labatur; quo casu permissio hæc, cum non in pœnam præcedentis peccati infligatur, prima dicenda erit: quod similiter etiam sentiendum est, si post primum, item secundum, tertium mortale commissum & remissum, &c. reprobis denuo in nouum peccatum mortale corruat; semper enim talis permissio prima est saltem negatiuè, quia nulla præcessit alia permissio peccati, in cuius pœnam directè infligatur posterior permissio; quandoquidem supponimus, præcedentia peccata plene remissa. E contrario fieri potest, vt posterior peccati permissio ad ipsum etiam originale, vel primum peccatum personale pertineat; hoc sensu, non quod permissio ipsa id peccatum primò contrahendi, permissio sit posterior, sed quod permissio permanendi in eodem peccato, per subtractionem gratiæ à peccato conuertentis, verè sit permissio peccati secunda, supponens

priorem, & ab ea dependens, qua idipsum peccatum primo permissum est, vt ex dictis colligitur.

17 Secunda pars, quorundam peccatorum permissionem solum per accidens esse effectum reprobationis, aliorum non item, ita probatur. Quia vniuscuiusque peccati permissio eatenus est effectus reprobationis, quatenus peccati ipsum est causa damnationis seu poenæ æternæ: sed sunt quædam peccata, puta venialia, cum quibus decedit reprobis, quæ solum per accidens puniuntur. poenæ æternæ in reprobo: Ergo permissio horum peccatorum solum per accidens est effectus reprobationis; non per se, vt sunt peccata mortalia reprobi nondum remissa.

Assertio VIII. Permissio peccatorum reprobi, quæ ante finem vitæ ei sunt remissa, siue mortalia sint, siue venialia, non est effectus reprobationis: nisi quatenus ea peccata, in suo quodam effectu permanentia, simul cum alijs causa sunt aliquo modo æternæ poenæ seu damnationis reprobi. Ita habet consensu Doctorum sententia. Probatur & declaratur. Quia hæc peccata vt secundum se sunt deleta, ita etiam secundum se non sunt causa æternæ damnationis seu poenæ in reprobo: Ergo nec permissio eorundem peccatorum secundum se est effectus reprobationis. Quo sensu etiam Suarez & alij quidam absolute & simpliciter negant, eorum peccatorum, quæ semel remissa sunt, permissionem, esse effectum reprobationis: quia res talis esse vel non esse censetur, penes id, quod ipsa non secundum quendam solum effectum suum, sed secundum se est. Nihilominus tamen quia hæc ipsa etiam peccata saltem personalia, & quidem etiam venialia deliberata, quamuis remissa, augent grauitatem subsequenti, atque ita etiam in suo quodam effectu ingratiitudinis redire dicuntur, vt in 3. parte docetur, ideo etiam ipsorum permissio aliquo modo, & cum addito, rectè dici potest effectus reprobationis: quandoquidem reuera aliquis gradus poenæ æternæ in reprobis ipsis aliqua ratione imputandus venit. Quod tamen de peccato originali remisso, aut etiam venialibus ex indeliberatione commissis & remissis, dici non potest, vt ibidem suo loco docetur.

18 Eadem ratione, quia posterius peccatum mortale reprobi ad finem vitæ perseuerans, prioris peccati mortalis poenam æternam in temporalem mutatam, seu etiam ipsius peccati venialis poenam temporalem, sæpe post remissam culpam superstitem, per accidens rursus æternat, vt ibidem docetur, ideo etiam ea ipsa peccata in suo quodam effectu, qui est reatus poenæ temporalis, causæ quædam sunt certi cuiusdam gradus poenæ æternæ ipsius reprobi: ac proinde etiam eorundem peccatorum permissio rectè dicitur aliquo modo, & cum addito, in suo quodam effectu esse effectus reprobationis. Accedit quod peccatum remissum etiam ratione aliorum suorum malorum effectuum, vt inclinationis ad peccandum, prauæ consuetudinis, infectiōis & corruptionis naturæ &c. solet esse causa aliorum peccatorum; vt proinde etiam hac ratione dici possint, ratione sui cuiusdam effectus, reprobationis effectus, vt mox dicitur.

19 Assertio IX. Sed & permissio peccati primi parentis, in quo omnes posterius peccauerunt, est quodammodo effectus reprobationis negatiuæ singulorum hominum reprobatorum. Colligitur ex Doctoribus pro sexta assertione citatis, dum indefinite aut absolute permissionem peccatorum, ipsius reprobi, ob quæ damnatur, reprobationis effectum constituunt. Ratio est. Quia omnis peccati permissio est aliquo modo effectus reprobationis, ob quod peccatum reprobis ipse æternum damnatur: sed tale peccatum est illud, de quo loquimur: primo quidem, quia omnes illi, qui cum originali peccato decedunt non solum damnantur ob ipsum peccatum originale ex Adamo contractum, sed mediatè etiam ob peccatum primi parentis, in quo omnes peccauerunt, iuxta vulgatum illud, Quod est causa causæ, est etiam causa causati. Deinde quamuis peccatum illud primi parentis, vt & ipsum originale, aliquibus reprobis sit remissum, manebat tamen vtrumque; nihilominus in suis quibusdam prauis effectibus, vt est fomes concupiscentiæ; item priuatio iustitiæ originalis, & totius naturæ infectio; ex quibus denique effectibus secuta sunt alia peccata personalia in reprobis; ob quæ illi immediate damnantur. Potest ergo peccatum illud saltem secundum suum quendam effectum, etiam in his, quibus alioqui secundum se, & quoad reatum æternæ poenæ remissum est, dici effectus reprobationis eorum, qui eius causa pereunt; vt antea in simili de peccatis remissis diximus.

20 Assertio X. Ad permissionem peccati, quam diximus esse effectum prædestinationis, pertinent etiam occasiones propinquæ ad peccatum, ob quod reprobis damnatur; & in primis etiam ipsa mors, seu mortis inflictiō erga reprobum, dum habet peccatum mortale. Prior pars colligitur ex dictis, & indicatur à Sancto Thoma hic quæstion. 23. articulo. 3. vbi vniuersim docet, ad reprobationem pertinere, quod Deus permittat aliquos à fine ultimo desicere: item reprobationem esse partem prouidentie, respectu illorum, qui ab hoc fine decidunt. Ratio est, quia tametsi Deus immittat occasiones peccandi ea mente, vt homo peccet; eo ipso tamen quia tales occasiones non prohibet, cum posset prohibere; subinde etiam, quia in poenam peccati sinit, aut (si quidem per se mala non sint) procurat reprobis ea, ex quibus præuidet eos fore deteriores; censetur eo ipso etiam permittere peccatum, vt explalmo 80. dictum assert. 7.

21 In quem sensum etiam accipiendum est illud, quod apud Augustinum legitur lib. de gratia & libero arbitrio capite vigesimo: *Voluntatem (Deus) proprio vitio malam, in hoc peccatum iusto suo iudicio inclinauit.* Et ibidem capite vigesimo primo: *Operatur Deus in cordibus hominum, ad inclinandas eorum voluntates, quocumque voluerit, siue ad bona pro sua misericordia, siue ad mala, pro meritis eorum;* de qua re plura Suarez opusc. de auxili. grat. lib. 2. c. 3. n. 9. & 10. post Hugonem Victorinum lib. 1. de Sacram. p. 5. capite. 29. Vide etiam Augustinum in illud